

Til: Universitetsstyret
Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr: V-sak 27-2023
Møtenr: 4/2023
Møtedato: 20. juni 2023
Notatdato: 13. juni 2023
Arkivsaksnr: 2023/10571
Saksansvarlig: Gaute Frøisland
Saksbehandler: Marianne Løken

Fordeling 2024 – Fordeling av tentativ KD-bevilgning

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementets (KDs) bevilgning for 2024 blir endelig vedtatt som en del av behandlingen av statsbudsjettet i desember. UiO har i flere år vedtatt fordeling for påfølgende år i juni, for å gi enhetene mest mulig forutsigbarhet og bedre tid til planlegging og vedtak i sine lokale styrer. Erfaringen er at vi treffer godt i forhold til det som blir resultatet av statsbudsjettet.

Fordeling av bevilgning

Universitetsstyret fordeler bevilgningen fra KD. KD-bevilgningen for 2024 er tentativt beregnet til 6,418 mrd. kroner.

UiO har en vedtatt fordelingsmodell der hovedprinsippet er at så mye som mulig av bevilgningen fordeles til fakulteter og enheter, slik at prioriteringer skjer så nær den utøvende virksomhet som mulig. Bakgrunnen for dette er at prioriteringene skal skje så nær den utøvende virksomheten som mulig. Fakulteter og tilsvarende enheter er dermed finansiert for å kunne ivareta forskning, utdanning og kunnskap i bruk.

Universitetsstyret kan på fritt grunnlag foreta ressursallokeringer og omdisponeringer i den interne fordelingen. Med eksisterende prinsipper for rammefordeling kanaliseres ca. 77 % av den samlede bevilgningen til fakulteter og tilsvarende enheter inkludert arealkostnader.

Det foreslås at fordeling av bevilgning fra KD også i 2024 følger vår etablerte modell. I beregningen av bevilgningene til UiOs enheter tas det hensyn til at Universitetsstyrets allerede har vedtatt prioriteringer for 2024 til institusjonelle tiltak som samlet sett beløper seg til ca. 8% (ca. 463 mill. kroner) av KD-bevilgningen.

I tillegg har vi innarbeidet en videreføring av forslaget til RNB 2023 på 142,285 mill. kroner i 2024.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Universitetsstyret vedtar samlet fordeling av antatt statsbevilgning på 6,418 mrd. kroner (post 50) for 2024 for fakulteter og tilsvarende enheter i tråd med saksfremlegg.
 - a) Universitetsstyret vedtar nye prioriteringer i 2024 til sammen 32 mill. kroner
 - b) Universitetsstyrets bevilgning til midlertidige tiltak og varige øremerkinger kan ikke omdisponeres til andre formål.
 - c) Det er lagt inn en forventet rammereduksjon på 1,1%.
2. Rektor gis fullmakt til å foreta endringer som følge av KDs tildelingsbrev til UiO for 2024 samt andre mindre justeringer i fordelingen.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Ellen Johanne Caesar
avdelingsdirektør

Vedlegg:
Fremleggsnotat Fordeling 2024 – Fordeling av tentativ KD-bevilgning

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

FREMLEGGNOTAT
Møtesaksnr.: V-sak 27-2023
Møtedato: 20. juni 2023
Notatdato: 7. juni 2023
Arkivsaksnr.: 2023/10571
Saksbehandler: Marianne Løken

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Fordeling 2024 – Fordeling av tentativ KD-bevilgning

1. Bakgrunn

Kunnskapsdepartementets (KDs) bevilgning for 2024 blir endelig vedtatt som en del av behandlingen av statsbudsjettet i desember. UiO har i flere år vedtatt fordeling for påfølgende år i juni, for å gi enhetene mest mulig forutsigbarhet og bedre tid til planlegging og vedtak i sine lokale styrer. Erfaringen er at vi treffer godt i forhold til det som blir resultatet av statsbudsjettet.

2. Innledning

UiOs inntekter består av tre hoveddeler.

- Ca. 70 % er en direktebevilgning (basis) fra Kunnskapsdepartementet (KD).
- Ca. 20 % er eksternt finansiert bidragsforskning (Forskningsrådet og EU).
- De resterende 10 % er oppdrag av ulik art samt klinikkinntekter og billettinntekter (spesielt viktig for Det odontologiske fakultet og museene).

UiO har over flere år tapt terreng i den nasjonale kampen om ressursene i UH-sektoren og har de siste 15 årene hatt den svakeste utviklingen i basisbevilgningen av norske, statlige UH-institusjoner. Videre øker både den nasjonale og internasjonale konkurransen om eksterne midler. Det er derfor viktig at våre ressurser settes effektivt i bruk.

Fakulteter og tilsvarende enheter har lenge hatt et betydelig mindreforbruk (870 mill. kroner ved utgangen av 2022). Det er viktig at vi klarer å ta i bruk handlingsrommet til faglig aktivitet. I motsatt fall kan dette svekke oss på viktige konkurransearenaer og gi oss svakere bevilgning.

Mindreforbruket over år har gitt oss mulighet til å investere i rehabilitering og vedlikehold av egne bygninger i tråd med UiOs masterplan for eiendom. Det er nå stort fokus på at mindreforbruket skal benyttes effektivt til faglig aktivitet, og som ledd i dette arbeidet har universitetsledelsen i løpet av 1. tertial 2023 avholdt møter med alle enhetene om det økende mindreforbruket. Våre erfaringer viser at det tar tid å sette mindreforbruk i aktivitet.

Over tid er det viktig å sikre en riktig balanse mellom midler til faglig utvikling, til bygg og eiendom, og til fysisk og digital infrastruktur for forskning, utdanning, innovasjon og formidling.

Som en av fem selvforvaltende institusjoner forutsettes det at UiO skal håndtere bygningsmessig oppgradering/rehabilitering innenfor de økonomiske rammene som stilles til disposisjon i statsbudsjettet. Det er særlig to forhold som i løpet av den neste tiårsperioden vil bidra til økte eiendomskostnader for UiO: nytt livsvitenskapsbygg og sykehusarealer.

Videre er det viktig å notere seg at en ny finansieringsmodell vil bli innført for sektoren. Den vil på sikt få betydning for UiOs interne modell, men vi starter allerede nå å se på praksis og rutiner for hvordan vi kan få utnyttet ledig kapasitet på utdanningsfeltet og forbereder oss til å

fjerne/reducere vekten av studieplass-parameteren internt. Dette elementet i dagens interne fordelingsmodell fungerer som et disintensiv for tverrfaglighet i utdanningene.

3. Prinsipper for intern fordeling

Universitetsstyret fordeler bevilgningen fra KD. UiO har en vedtatt fordelingsmodell der hovedprinsippet er at så mye som mulig av bevilgningen fordeles til fakulteter og enheter, slik at prioriteringer skjer så nær den utøvende virksomhet som mulig. Bakgrunnen for dette er at prioriteringene skal skje så nær den utøvende virksomheten som mulig. Fakulteter og tilsvarende enheter er dermed finansiert for å kunne ivareta forskning, utdanning og kunnskap i bruk.

Universitetsstyret kan på fritt grunnlag foreta ressursallokeringer og omdisponeringer i den interne fordelingen. Med eksisterende prinsipper for rammefordeling kanaliseres ca. 77 % av den samlede bevilgningen til fakulteter og tilsvarende enheter inkludert arealkostnader. Arealkostnader utgjør en stor andel av enhetenes budsjett, og det er viktig å få til en best mulig arealeffektivitet.

På institusjonsnivå settes det av midler til UiOs felles administrasjon, drift og utvikling. Det settes f.eks. av midler til nødvendige investeringer i felles IT-infrastruktur og ikke minst til større oppgraderinger av bygninger/eiendommer. Dessuten settes det i noen grad av midler til noen få strategisk utvalgte institusjonelle forsknings-, innovasjons- og utdanningstiltak.

UiOs fordeling av bevilgningen fra KD spiller en sentral rolle i forvaltningen og utviklingen av UiO som et forskningsintensivt breddeuniversitet. Bevilgningen utgjør hovedfinansieringen for alle fakulteter og enheter og er selve fundamentet for å skape og utvikle sterke kunnskapsmiljøer og derigjennom forvalte samfunnsoppdraget. Enhetenes aktiviteter og ressurser disponeres gjerne i flerårig perspektiv. De årlige budsjettene er for en stor del bundet opp i lønn til ansatte, både i faste stillinger og i forpliktete midlertidige stillinger (KD-måltall for rekrutteringsstillinger).

Fakulteter og andre enheter tildeles ressurser etter en modell med fire aktiviteter:

- Forskningsbasert utdanning
- Forskning og forskerutdanning
- Samfunnskontakt og samlinger
- Infrastruktur

For de første er det både en basistildeling og en resultatavhengig tildeling. En historisk tilpasningspott er et siste element.

Museer, bibliotek og fellesadministrasjonen får midler basert på justering av historiske rammer. I tillegg til disse tildelingene etter fordelingsmodellen, kommer konkrete styrevedtatte tiltak av midlertidig karakter.

4. Tentativ KD-bevilgning 2024

Vi har i fordelingen for 2024 tatt utgangspunkt i en videreføring av KDs bevilgning for 2023. I tillegg har vi innarbeidet en videreføring av forslaget til RNB 2023 på 142,285 mill. kroner i 2024.

Vi har tentativt beregnet KD-bevilgningen for 2024 til 6,418 mrd. kroner.

Foreløpige beregninger indikerer økt uttelling i 2024 for de 8 resultatindikatorerne (før lønns- og priskompensasjon) på ca. 3 mill. kroner. For indikatorer med åpen ramme (studiepoeng, kandidater, utveksling og doktorgrader) er reduksjonen på ca. 20 mill. kroner, mens økningen for indikatorer med lukket ramme (inntekter fra EU, NFR og BOA og vitenskapelig publisering) er ca. 17 mill. kroner.

Det er lagt til grunn en forventet lønns- og prisvekst i 2024 på 4%. Anslaget er beregnet med utgangspunkt i oppdatert prognose fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) og, basert på tidligere

erfaringer, vurdert noe ned av forsiktighetshensyn. Vi har lagt til grunn at regjeringen også for 2024 vil legge inn en rammereduksjon på 1,1%.

Inntektsreduksjonen som følge av innføring av studieavgift for studenter utenfor EØS/Sveits vil øke fra ca. 13 mill. kroner til vel 38 mill. kroner i 2024. Det foreslås at beslutningen om hvordan UiOs skal innarbeide denne reduksjonen utsettes til høsten 2023. Det vil gi oss tid til å få et bedre kunnskapsgrunnlag om nivå på inntekter og hvor de vil genereres og det vil gi rom for mulige alternativer for intern tilpasning.

Opptrapping av nye studieplasser til nukleære fag samt opptrapping og utfasing av studieplasser bevilget i RNB 2020 er innarbeidet i henhold til vedtatt plan.

5. Intern fordeling 2024

Det foreslås at fordeling av bevilgning fra KD også i 2024 følger vår etablerte modell. I beregningen av bevilgningene til UiOs enheter tas det hensyn til at Universitetsstyrets allerede har vedtatt prioriteringer for 2024 til institusjonelle tiltak som samlet sett beløper seg til ca. 8% (ca. 463 mill. kroner) av KD-bevilgningen. Prioriteringene gjelder midler til felles IT-infrastruktur, toppforskningsstøtte, strategisk utvalgte institusjonelle forsknings-, innovasjons- og utdanningstiltak, inntektstap som følge av stengt Vikingskipshus, og andre midlertidige tiltak. Det er videre innarbeidet økte forpliktelser for ca. 20 mill. kroner mill. kroner hovedsakelig knyttet til økte kostnader til DFØ, SIKT og andre eksterne leverandører.

Foreløpig prognose for 2024 tilsier et merforbruk på energi på ca. 60 mill. kroner. Det er avsatt midler til inndekning av disse kostnadene i 2023 som en del av behandlingen av RNB 2023 (se egen sak).

Khrono er etablert som forening fra 1.januar 2024, og UiO er blitt medlem. UiO vil etter foreningens finansieringsmodell betale kroner 1,2 millioner per år. Denne summen er nå lagt inn i fordelingen. Universitetsdirektøren har også hatt dialog med UiO sitt forskningsmagasin Apollon, og gjort en mindre justeringen av deres bevilgning. Det har videre også vært en dialog med Uniforum, og det vil trolig være behov for å gjøre noen justeringer i fremtidige fordelinger.

Universitetsstyret etterspurte i forbindelse med behandlingen av fordelingen for 2023 hvilke forpliktelser/bindinger som ligger i fordelingen.

Oversikten er basert på vedtak om midlertidige satsinger og er gruppert i 11 kategorier

Oversikt over vedtatte midlertidige tiltak	2023	2024	2025	2026	2027
UiOs tre tverrfaglige satsinger	61 000	61 000	40 000	40 000	20 000
Toppforskningsstøtte (inkl. SFU)	55 050	57 184	57 184	57 184	47 184
Andre tiltak forskning	18 050	18 050	6 950	2 250	300
Utdanning samlet	15 514	9 814	9 814	9 814	9 814
Kunnskap i bruk	23 500	23 500	10 500	10 500	10 500
Samlinger	82 971	85 871	65 221	63 821	721
Investeringer i IT	65 000	65 000	85 000	85 000	85 000
Andre investeringer	17 000	22 900	0	0	0
Nedbetaling av forhåndsdisponeringer	116 929	116 929	116 929	116 929	56 000
Diverse	3 850	3 000	3 000	3 000	3 000
Total sum alle områder	458 864	463 248	394 598	388 498	232 519

Det er i internhusleien øremerket ca. 220 mill. kroner til større vedlikehold og investeringer (SVI-midler). Disse midlene er ikke inkludert i oversikten over.

6. Konkrete prioriteringer i 2024

Utover allerede eksisterende forpliktelser foreslås tre nye tiltak. Forslagene er basert på UiOs Strategi 2030.

1. Forskningsinfrastrukturmidler: 15 mill. kroner

UiO har et veikart for forskningsinfrastruktur. Veikartet har allerede vist seg å være et nyttig prioriteringsverktøy for UiO i eksterne og interne utlysninger. Veikartet viser også et tydelig etterslep og prioritert behov for fornyelse og oppdatering av utstyr. Den sentrale avsetningen til forskningsinfrastruktur på 28 mill. kroner har ligget fast siden 2009. Behovet og etterslepet bør ses i sammenheng med investeringsplanen som universitetsstyret skal behandle høsten 2023.

2. Digital transformasjon: 10 mill. kroner

Masterplanen for IT inneholdt et forslag til opptrapping av de strategiske satsingene innen IT og i universitetets budsjett for 2020 ble det satt av 30 millioner kroner til formålet. Dette ble økt til 50 millioner kroner i 2021 og 70 millioner i 2022. I endelig fordeling for 2023 ble bevilgningen redusert til 50 millioner på grunn av det ekstraordinære behovet knyttet kutt i bevilgning og økte energikostnader.

3. Satsing på tverrfakultær utdanning: 7 mill. kroner

UiO står overfor store omstillingsprosesser på utdanningsfeltet som vil medføre at fakultetene må samordne og samarbeide mer for å utvikle økonomisk bærekraftige og faglige attraktive studietilbud. Denne omstillingen må svare ut de store samfunnsmessige utfordringene innen bærekraft, demokratisering, digitalisering, helse, miljø, etc. For å bistå fakultetene i omstillingsprosessen er det behov for insentivmidler som både kan initiere nye utdanningstilbud, og som kan teste ut nye modeller for samarbeid mellom fakultetene.

7. Oversikt over forslag til fordeling 2024 per enhet

Enhet	2024			Totalt	Endring 2024-2023	Endring i %
	Basis	Resultater	Midl. tiltak			
Fakultet						
Det teologiske fakultet	46 169	12 229	1 000	59 398	4 446	8,1 %
Det juridiske fakultet	204 682	110 224	1 600	316 506	23 946	8,2 %
Det medisinske fakultet	515 920	318 113	23 067	857 100	61 487	7,7 %
Det humanistiske fakultet	492 117	193 143	9 800	695 060	43 164	6,6 %
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	898 364	331 707	19 300	1 249 371	93 908	8,1 %
Det odontologiske fakultet	188 069	42 473	5 000	235 542	15 536	7,1 %
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	331 759	230 977	7 300	570 036	35 314	6,6 %
Det utdanningsvitenskapelige fakultet	202 965	94 822	3 100	300 887	15 328	5,4 %
Fakultet Total	2 880 045	1 333 688	70 167	4 283 900	293 129	7,3 %
Museum						
Kulturhistorisk museum	119 656	6 994	80 150	206 800	18 008	9,5 %
Naturhistorisk museum	131 853	12 846	6 417	151 116	15 843	11,7 %
Museum Total	251 509	19 840	86 567	357 916	33 851	10,4 %
Senter						
Senter for utvikling og miljø	19 140	3 800	2 000	24 940	2 116	9,3 %
Senter for tverrfaglig kjønnsforskning	11 925	1 407	600	13 932	1 417	11,3 %
UiO:Livsvitenskap	37 730	8	21 000	58 738	1 259	2,2 %
UiO:Energi og miljø	4 263	36	19 885	24 184	148	0,6 %
UiO:Demokrati			20 000	20 000	0	0,0 %
Den internasjonale sommerskole	8 089	1 499		9 588	72	0,8 %
LINK	17 545			17 545	624	3,7 %
Apollon	3 773			3 773	192	5,5 %
Uniforum	3 677			3 677	164	4,7 %
Senter Total	106 142	6 750	63 485	176 377	6 092	3,6 %
Bibliotek						
Universitetsbiblioteket	349 123			349 123	15 861	4,8 %
Bibliotek Total	349 123			349 123	15 861	4,8 %
Fellesadministrasjonen						
Fellesadministrasjonen - Drift	540 479			540 479	22 339	4,4 %
Fellesadministrasjon	540 479			540 479	22 339	4,3 %
Annet						
Institusjonelle fellestiltak	450 116		127 149	578 065	-115 442	-17 %
Styrets fordelingsbalanse 1)	6 823		126 109	132 932	-95 925	-42 %
Annet Total	456 939		252 808	710 397	-211 367	-22,9 %
Totalsum	4 584 237	1 360 278	473 027	6 418 192	159 905	2,6 %

1) Styrets fordelingsbalanse består av nedbetaling av forhåndsdisponeringer, ikke fordelte midler fra fordeling 2022 samt tilbakførte ubrukne midler fra UiO fellestiltak. Her kan de årlige svingningene være betydelige.

8. Forslag til vedtak

1. Fordeling 2024
 1. Universitetsstyret vedtar samlet fordeling av antatt statsbevilgning på 6,418 mrd. kroner (post 50) for 2024 for fakulteter og tilsvarende enheter i tråd med saksfremlegg:
 - a. Universitetsstyret vedtar nye prioriteringer i 2024 til sammen 32 mill. kroner
 - b. Universitetsstyrets bevilgning til midlertidige tiltak og varige øremerkinger kan ikke omdisponeres til andre formål.
 - c. Det er lagt inn en forventet rammereduksjon på 1,1%.
 2. Rektor gis fullmakt til å foreta endringer som følge av KDs tildelingsbrev til UiO for 2024 samt andre mindre justeringer i fordelingen.